

UPRAVA ZA ZAŠTITU

Klasa 21 (3)

INDUSTRIJSKE SVOJINE

Izdan 1. Juna 1926.

PATENTNI SPIS BR. 3677

Chemische Fabrik Frankfurt-West, Landauer & Co., Frankfurt na Majni.

Postupak za čišćenje porcelanskih izolatora.

Prijava od 15. oktobra 1924.

Važi od 1. juna 1925.

Pravo prvenstva od 15. jula 1924. (Nemačka)

Izolatori koji se nalaze u upotrebi prevuku se postepeno jednim slojem nečistoće koji se sastoji iz delića gari, prašine, soli, i t. d. Ova nezgoda smeta naročito tada, kad su u pitanju izolatori koji su nameštani duž željezničke pruge, te su prema tome u naročito velikoj meri izloženi dejstvu gara iz dima lokomotive. Pošto ti slojevi prljavštine srazmerno brzo prelaze u tvrde kore koje prijanjaju neobično čvrsto i mogu se samo teško odvojiti od izolatora, to se često pokazalo kao potrebno, da se izolatori radi čišćenja izmene. Demontirani porcelanski izolatori očiste se na zbirnim mestima za čišćenje od nečistoće, na pr. dejstvujući na njih hlorovodičnom kiselinom, pa se opet vrate u upotrebu.

Shodno pronalasku preduzme se čišćenje izolatora od nečistoća, gari, i t. d., koji im prijanjaju na samim banderama. Čišćenje biva na taj način, što se izolatori, odn. slojevi nečistoće koji se na njima nalaze, premažu jednom masom koja omekšava nečistoću, pa pošto se omekša, skine se masa zajedno sa nečistoćom, prostim trljanjem krpama, vunom za čišćenje ili t. sl. Sredstva za čišćenje koja se upotrebljavaju shodno pronalasku, treba da imaju tu osobinu, da na nečistoću dejstvuju omekšavajući je, da imaju takvu konzistenciju, da na izolatoru odn. na sloju prljavštine čvrsto prijanjaju, dakle da ne otiču, kao na pr. žitke tečnosti i da se zajedno sa omekšanom prljavštinom lako mogu skinuti.

Do takvih sredstava može se na pr. doći tim putem, što se tela koja omekšavaju prljavštinu, na pr. petroleum, ulje za čišćenje, ben-

zin, tetralin, naftenske kiseline i t. d. prerade sa takvim količinama sredstava za zgušnjavanje, kao na pr. parafin, vosak i t. d. da se nagradi masa željene konzistencije. Toj se masi primešaju još podesna tela u obliku praha ili sitno zrnasta, kao na pr. kvarcno brašno, vrlo fini pesak ili t. sl. u većim ili manjim količinama. Poslednje imenovani dodaci dejstvuju mehanički čisteći pri skidanju omekšale prljavštine i utiču povoljno na potpuno skidanje smeše prljavštine i sredstva koja skida prljavštinu. U mnogim će slučajevima biti od koristi kombinovati više supstancija koje su u pitanju, na pr. tako, da se dva ili tri sredstva, koja omekšavaju prljavštinu izmešaju, ili da se na pr. vosak i parafin upotrebe uporedo. Na taj način postoji mogućnost da se dejstvo sredstva za čišćenje modificira i da se ono po potrebi i specijalnim slučajevima prilagodi određenim svrhama. U izvesnim slučajevima mogu se upotrebiti i prirodni ili industrijski produkti, naročito još i produkti otpaci koji u datom slučaju sami već imaju dejstvo više komponenata. Radi pretvaranja tečnih tela koja omekšavaju prljavštinu u konzistentan oblik mogu se mesto parafina, voska ili t. sl. upotrebiti još i tela u prahu koja upijaju, dodajući im po potrebi srazmerno neznatne količine sredstava za vezivanje.

Odstranjivanje slojeva nečistoće je stoga od velike važnosti, što ti pravi omotači koji sadrže deliće uglja, soli ili t. sl. više ili manje odvođe struju. Pokazalo se sad, da se često puta i posle otklanjanja prljavih slojeva u smislu pronalaska pojavljuje neželjeno od-

vođenje struje. Potrebna ispitivanja pokazala su, da ova nezgoda dolazi usled toga, što su se za čišćenje upotrebljavali kremovi čiji su sastojci sprovodili elektricitet. Ako je od tih kremova zaostao tanak sloj na izolatorima, onda je na taj način data mogućnost neželjenom odvođenju elektriciteta. Izmena pronalaska sastoji se u tome, da se upotrebljavaju kremovi, koji ne sadrže sastojke koji sprovode elektricitet. Pri spravljanju sredstava za čišćenje mora se dakle obratiti pažnja na to, da se samo takvi sastojci upotrebe u kojima nema sastojaka što sprovode elektricitet, niti se takvi sastojci mogu nagraditi.

Konzistencija sredstva za čišćenje može biti sasvim različita. Pod izrazom krem teba razumeti i mase u obliku paste ili testa u koliko one ispunjaju uslove pronalaska.

Pri izvođenju postupka radi se na pr. tako, da se prljavi porcelanski izolatori namažu na banderama iznutra i spolja sa sredstvom za čišćenje, pa se po omekšanju, koje nastupa obično posle (5—10 minuta), skine sredstvo za čišćenje a istovremeno i prljavšina pomoću jedne krpe ili vune za čišćenje ili t. sl.

Patentni zahtevi:

1. Postupak za skidanje prljavih slojeva sa porcelanskih izolatora ili t. sl. naznačen time,

što čišćenje biva na banderama na taj način, što se izolatori odn. prljavi slojevi, koji su na njemu naslagani, premažu sredstvima za čišćenje koja prijanjaju i omekšavaju nečistoću tako, da se ova skida zajedno sa sredstvom za čišćenje.

2. Postupak shodno patentnom zahtevu 1, naznačen upotrebom sredstava za čišćenje, koja sadrže sastojke koji omekšavaju nečistoću u obliku, koji sprečava neželjeno curenje sa izolatora na pr. tako, da se tečna tela koja omekšaju nečistoću pomešaju sa sredstvima za zgušnjavanje kao na pr. parafin, vosak ili t. sl.

3. Postupak prema zahtevima 1—2 naznačen upotrebom sredstva za čišćenje, koja sem tela koja omekšavaju nečistoću sadrže još i takva tela, koja kao na pr. kvarcno brašno, čiste mehanički.

4. Postupak shodno zahtevima 1—3 naznačen upotrebom sredstava za čišćenje, koja sadrže tela, koja rastvaraju nečistoću u kombinaciji sa telima u obliku praha, koja upijaju i po potrebi još neko sredstvo za zgušnjavanje.

5. Postupak shodno zahtevima 1—4 naznačen upotrebom sredstava za čišćenje u kojima nema sastojaka što sprovode elektricitet.